

Hartfalen: lithium

1502

CONCLUSIE

Als gevolg van een verminderde glomerulaire filtratiesnelheid bij hartfalen kan de renale klaring van lithium dalen. Hierdoor kan de serumlithiumconcentratie stijgen tot mogelijk toxische waarden. Daarnaast kan lithium geleidings- en ritmestoornissen veroorzaken.

Hartfalen is een risicofactor voor lithiumtoxiciteit, omdat bij hartfalen de nierfunctie kan verminderen. Lithium wordt altijd op geleide van effect en lithiumspiegel gedoseerd. Dit zal bij patiënten met hartfalen niet anders zijn. Bovendien hoort bij de gebruikelijke medicatie controle van de nierfunctie. Daarom is er geen sprake van een contra-indicatie en is actie niet nodig.

PICO

P(atient)	patiënten met hartfalen
I(ntervention)	lithium
C(omparison / Control)	placebo
O(utcome)	risico op verergering hartfalen

Datum literatuursearch: 13-02-2018

PUBMED

Zoekterm:

lithium AND heart failure

Filters: publicatiedatum vanaf 2004-01-01

Bron	Bewijs	Resultaten/opmerkingen
-		

RICHTLIJNEN

Bron	Effect
-	

OVERIGE

Bron	Effect	
Rolland B et al. Hemodynamic instability and long-term lithium therapy. Ann Cardiol Angeiol (Paris). 2005;54:322-4. Abstract	case-report studie n=1	Een 69-jarige patiënt behandeld met lithium ontwikkelde hartfalen na een myocardinfarct.
Sproule BA et al. Differential Pharmacokinetics of lithium in elderly patients.	review	De glomerulaire filtratiesnelheid bij oudere patiënten met hartfalen is verminderd t.o.v. patiënten met hypertensie of normotensieve personen. De

Drugs Aging 2000;16:165-77.		lithiumklaring is daardoor lager, deze patiënten hebben een lagere lithiumdosis nodig.
Vrobel TR. Psychiatric aspects of congestive heart failure. Int J Psychiatry Med 1989;19:211-25.	review	Cardiovasculaire bijwerkingen van lithium komen weinig voor. Het heeft een minimaal inotroop effect en een minimaal effect op de bloeddruk bij therapeutische en licht verhoogde plasmaconcentratie. Lithium kan intracellulair kalium verdringen, maar dit leidt zelden tot dysfunctie van de sinusknop en syncope (plotseling bewustzijnsverlies). Wel belangrijk is dat bij hartfalen de glomerulaire filtratie daalt waardoor de renale klaring van lithium is verminderd. Dit kan leiden tot lithiumintoxicatie. De renale klaring kan tevens verminderd zijn t.g.v. diureticagebruik en een natriumchloridebeperkend dieet. Lithium kan veilig worden gebruikt bij hartfalen, maar nauwlettende controle van de plasmaconcentratie is nodig.
SPC Camcolit 21-06-2016*		<u>Cl:</u> ernstige hartaandoeningen. <u>Waarschuwing:</u> voordat een lithiumbehandeling kan worden gestart moet de hartfunctie worden onderzocht, in het bijzonder bij patiënten met een hart- en vaatziekte. <u>Bijwerkingen:</u> hartstilstand, hartritmestoornissen waaronder ventriculaire fibrillatie, ventriculaire tachycardie, ventriculaire aritmie, torsade de pointes, verlengd QT-interval, atrioventriculair blok, bradycardie, cardiomyopathie, sinusknopdisfunctie, ECG-veranderingen. <u>Overdosering:</u> Bij patiënten met een verhoogde lithiumconcentratie is het risico van toxiciteit hoger bij patiënten met de volgende onderliggende medische aandoeningen: hypertensie, diabetes, congestief hartfalen, chronisch nierfalen, schizofrenie, ziekte van Addison.

*SPC Priadel 03-01-2018 geeft ongeveer dezelfde informatie

RISICOFACTOREN EN INCIDENTIE

Risicofactoren	Belaste familieanamnese voor cardiovasculaire aandoeningen, roken, overmatig alcoholgebruik, hyperlipidemie, hypertensie, diabetes en recente chemotherapie (NHG-Standaard Hartfalen 2010).
----------------	---

	Contra-indicatie	Actie	Datum
Beslissing deskundigen	nee	nee	04-06-2018